

[Fuglsang.]

er det ud fra den opfattelse, at disse sidste hændelser naturligvis ikke kan og, som jeg har sagt, ikke må ses som noget isoleret. De må bedømmes i en større sammenhæng som et led i hele den udvikling, vi har lært at kende i efterkrigsårene.

Den politiske klimaændring, som jeg i indledningen henviste til har fundet sted, er ikke kommet af sig selv. Enhver af os husker, hvor helt anderledes det politiske klima var for 10 år siden. Ved 1950ernes begyndelse var NATO lige dannet, og dets følgesvend, den kolde krig, isenede bostaveligt talt vor tilværelse, vore tanker og vore fremtidsudsigter. Vi læste erklæringer fra ansvarlige amerikanske statsmænd om, at de ville føre udenrigspolitik på krigens, afgrundens rand, som de selv udtrykte det. Vi oplevede gennem årtiet lokale konflikter, der faktisk kunne være blevet den krudttønde, hvis eksplosion satte verden i brand. En af disse var den, hvor amerikanerne ved direkte indgriben — for resten sammen med tyrkiske tropper — i demokratiets navn sikrede den gamle Syngman Rhees forbliven ved magten i Sydkorea.

Disse den kolde krigs eventyrpolitikere gav ikke op af sig selv. I det omfang, de gav efter, gav de efter for en vilje, der var stærkere end deres egen, nemlig for folkenes fredsvilje, for menneskenes vilje til at ville leve. De blev tvunget tilbage af hundreder af millioner menneskers organiserede krav om forbud mod atomvåben og om forhandling fremfor kaprustning og kold krig. Det var og er den samme vilje, som er kommet til udtryk i folkerejsningerne i Korea og Tyrkiet, rejsninger mod systemer, som vi hidtil har fået at vide var gode vestdemokratiske, rejsninger mod deres landes inddragen i fremmede krigsblokke. At topmødet overhovedet blev aftalt, er ligeledes et udtryk for en så stærk folkestemning, at den kolde krigs tilhængere ikke åbent vovede at trodse den. De blev tvunget tilbage, men de har ikke givet op. At mødet så fik det forløb, det fik, er et udtryk for, hvor stærke og farlige disse kræfter stadig er. Det bør også vise, hvem der er fredens fjender, hvor de står, og afsløre nogle af deres planer.

Så længe det var muligt, søgte store dele af vor presse med den enrettethed og underordnen sig andre, den formentlig

vænnede sig til under besættelsen, at bilde folk ind, at det var Sovjetunionen, der sprængte topkonferencen, og at det var Khrutsjev, der truede andre.

Men kunne det være i fredens eller i noget folks interesse, om Sovjetunionen medvirkede i en konference, som man fra USA's side lagde op til skulle mislykkes? At det forholdt sig sådan, er som bekendt ikke blot en sovjetisk påstand, det er fremhævet ikke mindst af en lang række indflydelsesrige amerikanske politikere.

Ville det ikke alvorligt have skadet folkene og freden, ville det ikke have undergravet troen på, at freden var mulig, om Sovjetunionen havde gjort sig medansvarlig for en mislykket konference, som militarister og rustningskapital lang tid frem over ville bruge som bevis for, at forhandling var umulig?

Og hvad de påståede trusler angår: hvilket menneske kan med ærlig vilje påstå, at det er en trussel, når Sovjetunionens politikere erklærer, at de, som enhver selvstændig stat med respekt for sig selv ville gøre, vil forsvare deres ukrænkelighed, og fordi man samtidig gør opmærksom på, at man har de nødvendige midler til at gøre det med, om andre alligevel forsøger at krænke staten?

Fortæller det ikke langt mere om Sovjetunionens udenrigspolitiske linje, at det netop var Sovjetunionen, der i FN stillede forslaget om almindelig og total afrustning? Og endnu mere, at Sovjetunionen i modsætning til andre stater, der stemte for forslaget, viste sin ærlige vilje til at sætte handling bag ordene ved at vedtage yderligere nedskæring af sine væbnede styrker med 1,2 mill. mand, det vil sige, at Sovjetunionen hermed kun vil have 2,4 mill. mand under våben, hvilket er mindre, end hvad vestmagternes nedskæringsforslag i sin tid gik ud på. I forhold til indbyggerantallet er dette 1,15 pr. 100 mod Englands 1,29, USA's 1,5 og Frankrigs 2,53.

Det var på denne baggrund, den øverste Sovjet den 15. januar henvendte sig til alle parlamenter, også til vort, med forespørgsel om, hvad vi havde gjort eller agtede at gøre. Det ærede medlem hr. Per Hækkerup hævder, at Sovjetunionen ikke har taget ét skridt eller gjort én indrømmelse henimod afspænding. Hvad kalder det